

Рекомендовано
на засіданні кафедри
історії та мовознавства _____

протокол № 1 від «30» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри історії та мовознавства
_____
(підпис) Близнюк Л.М.
(П.І.Б)

СИЛАБУС
з дисципліни ПОЛІТОЛОГІЯ
(назва дисципліни)

Семестр та рік навчання семестр перший рік навчання другий
Освітній рівень (перший або другий) перший
галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 051 Економіка
освітня програма економіка підприємства (103-ЕП-321)
освітня програма Міжнародна економіка (113-МЕ-321)
галузь знань 07 Управління та адміністрування
спеціальність 071 Облік і оподаткування
освітня програма: облік, аудит та оподаткування комерційної діяльності (105-ОАО-321)
спеціальність 073 Менеджмент
освітня програма: управління персоналом та економіка праці (110-УПЕП-321)
освітня програма: менеджмент організацій і адміністрування (107-МОА-321)
спеціальність 075 Маркетинг
освітня програма: маркетинг 106-М-321)
освітня програма: комерційна діяльність та логістика (116-КДЛ-321)
спеціальність 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
освітня програма підприємництво, торгівля та біржова діяльність (104-ПТБД-321)

Лекції та практичні заняття відповідно до розкладу <http://rasp.kart.edu.ua>

Команда викладачів:

Лектори: доцент Сніжко Ірина Анатоліївна
(прізвище, ім'я, по-батькові)

Контакти snezhko@kart.edu.ua, isnizhko@ukr.net _____

Додаткові інформаційні ресурси: <http://metod.kart.edu.ua>

Чому важливий і які результати є метою навчального курсу з дисципліни «Політологія»?

Дисципліна «Політологія» спрямована на вивчення сутності, історії та теоретичних засад політичної сфери суспільного життя, методології діяльності і поведінки основних суб'єктів політики: від громадянина і місцевої громади до держави і нації загалом.

Дисципліна орієнтує на вміння давати характеристику політичним вченням та політико-ідеологічним доктринам, мати уявлення про сутність політичного життя, політичних відносин і процесів, суб'єкти і об'єкти політики, знати політичні права людини і громадянина, суть і значення політичних систем і режимів, уявлення про процеси міжнародного політичного життя, статус і роль України в сучасному політичному світі, володіти навичками політичної культури, вміти застосовувати політичні знання в своїй професійній і громадській діяльності.

Мета викладання навчальної дисципліни «Політологія» - сформувати у студентів наукові уявлення про основні проблеми політики як складного соціального явища, розвинути творче мислення студентів, вміння самостійно аналізувати суть політичних явищ і процесів, що відбуваються як у межах України, так і на міжнародному рівні. Це повинно допомогти майбутнім фахівцям приймати виважені рішення, що сприятимуть подальшій демократизації українського суспільства, інтеграції його у світове співтовариство.

Завдання дисципліни: розуміти актуальні політичні проблеми, бути здатним самостійно, критично аналізувати політичні процеси; оволодіти основами політичної культури, сукупністю політичних знань, що охоплюють політичні процеси, які відбуваються в суспільстві.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає опанування здобувачами вищої освіти **компетентностей**, достатніх для досягнення мети та основних завдань програми курсу та виконання професійних обов'язків за обраною спеціальністю.

Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні:

мати знання щодо: структурного та функціонального призначення політики; свідомого формування та удосконалення власної політичної культури, залучення до демократичних цінностей; основних напрямів та характеристик сучасних політологічних шкіл; специфіки та механізмів політико-владних відносин; основних теорій еліт а також її сутності, структури та функцій; природи та сутності політичного лідерства та формування цього феномену в Україні; політичного режиму як механізму функціонування політичної системи та його основних типів; теоретико-методологічних підвалин політичної науки та структурного та функціонального призначення політики; основ проведення політичних досліджень, політичного менеджменту та маркетингу;

вміти прогнозувати політичні події та обґрунтовувати необхідність її стабільності для ефективного суспільно-політичного розвитку; робити усвідомлений політичний вибір в умовах сучасного політичного плюралізму; давати оцінку оточуючій політичній дійсності, поводитись згідно із нормами демократичної політичної культури; орієнтуватися у сучасних політичних ідеологіях; орієнтуватися у проблемах легітимності, горизонтального та вертикального розподілу влади;

опанувати наступні компетентності: здатність використання базових політичних цінностей та норм політичної поведінки для формування активної громадянської позиції; здатність здійснювати політичну комунікаційну діяльність; набути базові уявлення про основи політології, що сприяють розвитку загальної політичної культури, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства; здатність діяти з позиції соціальної відповідальності, займати активну життєву та громадянську позицію, розвивати лідерські якості; здатність до безперервного політичного навчання та саморозвитку, використання системного підходу до розуміння політичних проблем; здатність до оцінки та аналізу соціально-політичних процесів та застосовувати ці взаємовідносини у своєму професійно-трудовому просторі.

**Як організоване навчання у межах навчального курсу
«Політологія»?**

Опис дисципліни:

Кредитів ECTS – 2

Загальна кількість годин вивчення дисципліни – 60

Дисципліна викладається для студентів першого рівня вищої освіти (бакалаврів)

Для студентів заочної форми навчання дисципліна викладається у I семестрі на 2 курсі, протягом одного семестру і передбачає проведення 4 лекцій, 4 практичних (семінарських) занять, 52 години самостійної роботи та індивідуальне завдання у вигляді контрольної роботи.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи студентів для заочної форми навчання – 8/52

Теми курсу за змістовними модулями: **(В)**

Змістовний модуль 1.

Політологія як система
знань про політику

Політична влада. Політична
система суспільства
Вибори та виборчі системи

Держава – головний інститут
політичної системи суспільства

Політичні режими

Змістовний модуль 2.

Політичні партії
Партійні системи. Громадські
організації

Політична діяльність та політичні
еліти.
Політичне лідерство

Етнонаціональні відносини
Національна політика

Міжнародна політика. Зовнішня
політика України

Інформаційні матеріали по курсу: **(Г)**

Інформація про курс розміщена на сайті Університету: <http://metod.kart.edu.ua/>

Література

1. Гелей С. Політологія: навч. посібник / С. Гелей, С. Рутар. – К. : Центр учбової літератури, 2012.
2. Гетьманчук М. П. Політологія: навч. посібник / М. П. Гетьманчук. – Львів: Львівська політехніка, 2010.
3. Левківський К.М. Політологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів освіти / К.М. Левківський, В.М. Піча, Н.М. Хома. – Львів: Новий Світ – 2007.
4. Політологія: конспект лекцій. – Харків: УкрДАЗТ, 2014.
5. Політологія: Плани семінарських занять та методичні рекомендації до організації самостійної роботи студентів денної форми навчання. – Харків: УкрДАЗТ, 2009.
6. Шляхтун П. П. Політологія: історія та теорія: підручник / П. П. Шляхтун. — К.: Центр учбової літератури, 2010.

Про що важливо пам'ятати і яких правил дотримуватись у ході вивчення дисципліни?

Умовою ефективного засвоєння змісту дисципліни і досягнення наведених результатів (набуття необхідних компетентностей) є не тільки високопрофесійна робота викладача, а також наполеглива, цілеспрямована учбова діяльність студентів, яка включає різні форми роботи як під час аудиторних занять (лекцій і семінарів), так і самостійної підготовки.

Під час лекцій ефективності засвоєння матеріалу, що надається, сприяє не лише уважне слухання і кропітке ведення конспекту, але й також формулювання уточнюючих запитань, можливих критичних зауважень, спроби навести приклади, які б ілюстрували або, навпаки, ставили під сумнів, положення, що наводяться. Активна участь в коротких обговореннях, які зазвичай є природнім елементом лекцій, також є активністю, що очікується від студентів в ході вивчення ними дисципліни.

Робота на семінарських заняттях передбачає наступну активність студентів:

- підготовку доповідей і виступів на теми, означені програмою курсу;
- участь в обговоренні нагальних питань з тематики дисципліни;
- виконання індивідуальних завдань (представлення реферативних робіт тощо);
- участь в усних і письмових опитуваннях.

Яким є порядок оцінювання результатів навчання студентів за відповідними формами організації навчального процесу?

Контроль знань у рамках навчальної дисципліни «Політологія» здійснюється з урахуванням особливостей кредитно-модульної системи, відображених у Положенні про контроль та оцінювання якості знань студентів в УкрДУЗТ (<http://kart.edu.ua/images/stories/akademiya/documentu-vnz/polojennya-12-2015.pdf>).

Згідно з Положенням про впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу використовується 100-бальна шкала оцінювання. При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	<u>Відмінно</u> – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	
ДОБРЕ – 4	<u>Дуже добре</u> – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	
	<u>Добре</u> – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	
ЗАДОВІЛЬНО - 3	<u>Задовільно</u> - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	

	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	

Принципи формування оцінки:

Принцип формування оцінки за модуль за 100-бальною шкалою показано у таблиці, де наведена максимальна кількість балів, яку може набрати студент за різними видами навчальної роботи.

Максимальна кількість балів за модуль				
Модульне тестування	Семінарські заняття	Відвідування занять	Самостійна робота	Сума балів за модуль
до 40	до 30	до 10	до 20	до 100

Модульне тестування оцінює рівень засвоєння матеріалу двох змістових модулів, які входять до складу відповідного модуля. Максимальна кількість балів за виконання тестів – 40.

На *семінарському занятті* студент може отримати таку кількість балів:

- за підготовлений виступ – до 8 балів;
- за участь у дискусії – до 5 балів;
- за запитання – до 2 балів.

За нестандартні рішення та творчий підхід при виконанні завдань викладач може додати до 2 балів. Максимальна сума, яку може набрати студент – 30 балів.

За складову «*Відвідування занять*» бали не нараховуються взагалі, якщо студент не відвідував більш 50 % лекційних занять у модулі з неповажних причин. За відвідування кожного заняття понад 50 % (5 семінарів) нараховується по 2 бали. Максимальна сума становить 10 балів.

У складовій «*Самостійна робота*» оцінюється рівень засвоєння студентом розділів і питань курсу, які визначені для самостійного вивчення, а також якість підготовки до навчальної промови та виконання індивідуальних завдань. Максимальна кількість балів складає 20.

До перелічених складових модульної оцінки можуть нараховуватися *додаткові бали* за участь студента у науковій роботі, робіт на конкурси, участь в олімпіадах тощо.

Кількість додаткових балів визначається на розсуд викладача, але у сумі не більш 100 балів разом з переліченими складовими модульної оцінки.

Отримана таким чином сума балів доводиться до відома студентів перед проведенням модульного контролю. Студентам, які набрали від 60 до 100 балів і згодні з цією сумою, відповідна оцінка модуля виставляється у екзаменаційну відомість.

У разі незгоди студента з отриманою сумою балів або, якщо вона складає менше 60 балів, її можна покращити за рахунок участі студента у процедурі *модульного контролю*.

Кількість балів, яка може бути отримана за результатами модульного контролю, дає студенту можливість підвищити оцінки поточного контролю на один ступінь за державною шкалою:

- з «4» (75-89 балів) на «5» (90-100 балів);
- з «3» (60-74 бали) на «4» (75-89 балів);

з «2» (35-59 балів) на «3» (60-74 бали).

Таким чином, максимальна кількість балів модульного контролю коливається у межах від 10 до 25 балів залежно від конкретного випадку.

Оцінка іспиту визначається як середньоарифметична оцінок двох модулів.

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням: <http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на модульних тестуваннях та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультиватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у рефератах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, потрібно зазначити ступінь їх участі у роботі.

Інтеграція студентів з обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/> (Д)